

Opća obilježja Europe

1. Najveća **kopnena cjelina** na svijetu je:
 - a) Azija b) Afrika c) Euroazija
2. Prirodna granica Azije i Europe su **staro gorje i rijeka** istog imena ...
 - a) Altaj b) Sajan c) Ural
3. Kakvu granicu predstavlja zapadna granica Rusije?
 - a) političku b) reljefnu c) vjersku
4. **Najveće** jezero svijeta čijim obalama prolazi granica Europe i Azije je...
 - a) Bajkalsko b) Balkaško c) Kaspijsko
5. Kojim **mladim** planinskim lancem prolazi granica Europe i Azije?
 - a) Alpama b) Dinaridima c) Kavkazom
7. Kojim morem prolazi granica Europe i Azije? a) Bijelim b) Crnim c) Žutim
8. Granica Europe i Azije ide prolazima...
 - a) Bospor i Dardaneli
 - b) Kielski i Korintski kanal
 - c) Mali i Veliki Belt
9. Koliko je država u cijelosti u Europi?
 - a) 22 b) 33 c) 44
10. Koja država **NIJE** euroazijska (smještena i u Europi i u Aziji)?
 - a) Grčka c) Rusija
 - b) Kazahstan d) Turska
11. Najveći turski grad je *smješten na 2 kontinenta* (Europi i Aziji). To je:
 - a) Ankara b) Bursa c) Istanbul
12. Na kojem prolazu je Istanbul?
 - a) Bosporu c) Malom Beltu
 - b) Dardanelima d) Velikom Beltu
13. Istanbul je bio glavni grad ...
 - a) Istočnog Rimskog Carstva
 - b) Svetog Rimskog Carstva
 - c) Zapadnog Rimskog Carstva
14. Istanbul je više puta mijenjao ime. Kako se nikada **NIJE** zvao?
 - a) Ankara c) Carigrad
 - b) Bizancij d) Konstantinopol
15. Koja država se malim dijelom nalazi u Europi, a puno većim u Aziji?
 - a) Armenija c) Kirgistan
 - b) Azerbajdžan d) Uzbekistan
16. Kolika je površina Europe (u milijunima km²)?
 - a) 8,8 b) 10,1 c) 13
17. Koje more je prema starim Grcima dijelilo Europu od Azije?
 - a) Azovsko b) Crno c) Egejsko
18. Granicom Europe i Azije dugo vremena je smatrana rijeka
19. Kakva je granica Europe i Azije?
 - a) dogovorena b) prirodna
 - c) ratna d) vojna
20. Od kojeg poluotoka započinje granica Europe i Azije?
 - a) Apeninskog c) Jugorskog
 - b) Balkanskog d) Skandinavskog
21. Na kojoj polutki **NIJE** smješten niti jedan dio kopna Europe?
 - a) istočnoj c) sjevernoj
 - b) južnoj d) zapadnoj
22. Kroz koliko toplinskih pojasa se proteže Europa?
 - a) 1 b) 2 c) 3 d) 4
23. U kojem *toplinskom pojasu* je smješten *veći dio* Europe?
 - a) sjevernom hladnom
 - b) sjevernom umjerenom
24. U kojem *toplinskom pojasu* je smješten *manji dio* Europe?
 - a) sjevernom hladnom
 - b) žarkom
25. Koji morski prolaz razdvaja Europu od Afrike?
 - a) Katteegat
 - b) Korintski kanal
 - c) Gibraltarska vrata
26. Koja država je manjim dijelom u Europi, a većim u Aziji?
 - a) Armenija b) Cipar c) Gruzija
27. Koji otok je dijelom na istočnoj, a dijelom na zapadnoj polutci?
 - a) Irska c) Sicilija
 - b) Island d) Velika Britanija
28. Koja država je većinom na istočnoj, a manjim dijelom na zap. polutci?
 - a) Belgija b) Francuska c) Španjolska
29. U *središtu koje polutke* se nalazi Europa (važno za prometni položaj)?
 - a) istočne c) vodene
 - b) kopnene d) zapadne
30. Koja država nije u Europi iako je u Europskoj uniji?
 - a) Bugarska b) Cipar c) Grčka
31. Sredozemno more je preko Bospora i Dardanela povezano s ...
 - a) Bijelim b) Crnim c) Crvenim
32. Koje klime prevladavaju u Europi?
 - a) A klime b) B klime c) C klime
33. Europska mora se ...
 - a) uglavnom ne zaleđuju
 - b) uglavnom zaleđuju
 - c) uvijek zaleđuju
34. Najviši vrh Europe je ...
 - a) Elbrus b) K2 c) Mont Blanc
35. Najviši vrh Europe je smješten na ...
 - a) Dinari b) Kavkazu c) Uralu
36. Početni meridijan od 1884. prolazi kroz zvjezdarnicu Greenwich u:
 - a) Londonu b) Parizu c) Rimu
37. Najsjevernija točka glavnine europskog kopna je rt:
 - a) Kinnarodden c) Nordkapp
 - b) Mageroy d) Nordkinn
38. U kojoj državi je najzapadnija točka glavnine europskog kopna?
 - a) Andori c) Portugalu
 - b) Francuskoj d) Španjolskoj
39. Najzapadnija točka Europe je rt...
 - a) Kinnarodenn b) Roca c) Tarifa
40. U kojoj državi je najjužnija točka glavnine europskog kopna?
 - a) Andori c) Portugalu
 - b) Francuskoj d) Španjolskoj
41. Najjužnija točka Europe je rt
 - a) Kinnarodenn b) Roca c) Tarifa
42. Koji otok/otočje **NIJE** smješteno u Sredozemnom moru?
 - a) Kreta b) Sicilija c) Svalbard
43. Koji otok je smješten u Sredozemnom moru?
 - a) Irska b) Island c) Malta
44. Koji otok **NIJE** u Atlantskom oceanu?
 - a) Irska b) Island c) Korzika
45. Kojem caru je posvećeno otočje na dalekom sjeveru Europe?
 - a) Dioklecijanu c) Karlu Velikom
 - b) Franji Josipu d) Nikoli Romanovu
46. Kakav je geografski položaj Europe?
 - a) nepovoljan c) vrlo nepovoljan
 - b) povoljan d) vrlo povoljan
47. Koji kanal povezuje Sredozemno i Crveno more?
 - a) Kielski b) Panamski c) Sueski

EUROPSKE REGIJE

48. Kako se zove ruska juha od cikle?
 - a) boršč b) empanada c) paella
49. Podjela na regije naziva se:
 - a) regionalizacija
 - b) urbanizacija
 - c) teritorijalizacija
50. U koje dvije europske regije se ubraja Republika Hrvatska?
 - a) Jugoistočnu Europu
 - b) Južnu Europu
 - c) Srednju Europu
51. Srednja Europa je smještena između sjevernih Baltičkog i Sjevernog mora te na jugu

52. U kojoj europskoj regiji ima najviše država bez izlaza na more?
a) Južnoj Europi
b) Srednjoj Europi
c) Zapadnoj Europi
53. Koja država nije srednjoeuropska?
a) Austrija c) Nizozemska
b) Mađarska d) Njemačka
54. Koja država nije srednjoeuropska?
a) Lihtenštajn c) Slovenija
b) Luksemburg d) Švicarska
55. Koja srednjoeuropska država nije površinom veća od Hrvatske?
a) Češka c) Poljska
b) Njemačka d) Slovačka
57. Kako se zove britanski posjed u Južnoj Europi?
a) Gibraltar b) Krim c) Malta
58. Kojem kulturnom krugu pripadaju države Južne Europe?
a) jugoistočnoeuropskom
b) srednjoeuropskom
c) sredozemnom
59. U kojem smislu je Južna Europa najvažnija regija Europe?
a) industrijskom b) poljodjelskom
c) turističkom d) petrokemijskom
60. Regiji Južne Europe ne pripada...
a) Albanija c) Grčka
b) Francuska d) Italija
62. Regiji Južne Europe ne pripada...
a) Andora c) San Marino
b) Monako d) Vatikan
63. Koja je najmanja europska regija i po površini i po broju stanovnika?
a) Jugoistočna Eu. c) Srednja Eu.
b) Južna Europa d) Zapadna Eu.
64. Koja većinom azijska država manjim dijelom pripada Jugoistočnoj Eur.?
a) Albanija c) Grčka
b) Bugarska d) Turska
65. Prometni pravci koji prolaze Jugoistočnom Europom povezuju Europu s ...
a) Jugoistočnom Azijom
b) Jugozapadnom Azijom
c) Južnom Azijom
66. Koja mala država Zapadne Europe je jako povezana s Francuskom?
a) Lihtenštajn b) Malta c) Monako
67. Koja regija je najgušće naseljena?
a) Jugoistočna Eu. c) Srednja Eu.
b) Južna Europa d) Zapadna Eu.
68. Što je započelo u Zapadnoj Europi?
a) industrijska revolucija
b) naseljavanje Europe
c) širenje komunizma
69. Države Zapadne Europe su ...
a) nerazvijene
b) srednerazvijene
c) visokorazvijene
70. Na koji ocean su usmjerene države Zapadne Europe?
a) Atlantski b) Arktički c) Južni
71. Sjeverna Europa je ...
a) najmanja
b) najsiriša
c) najslabije naseljena
72. Klima Sjeverne Europe većinom je ...
a) hladna b) topla c) vruća
73. U Zapadnoj Europi nije ...
a) Belgija c) Nizozemska
b) Irska d) Portugal
74. U Sjevernoj Europi nije ...
a) Danska c) Island
b) Estonija d) UK
75. Najveća država Sjeverne Europe je
a) Finska b) Norveška c) Švedska
76. Koliko država pripada regiji Istočna Europa? a) 2 b) 3 c) 4 d) 5
77. Službeno ime Rusije je:
a) Ruska Federacija
b) Ruska Konfederacija
c) Ruska Republika
78. U Istočnu Europu NE UBRAJAMO ...
a) Bjelorusiju c) Moldaviju
b) Litvu d) Ukrajinu
79. U reljefu Istočne Europe prevladavaju velike ...
a) gore b) nizine c) planine
80. Koliki je udio Istočne Europe u površini Europe?
a) oko 1/2 b) oko 1/3 c) oko 1/4
81. Države Istočne Europe su u razdoblju od 1922. do 1991. bile dio jedne države, a to je:
a) SAD b) SSSR c) UK
- STAROST I RELJEF**
82. Kako nazivamo znanost koja se bavi postankom, oblika i građe zemlje?
a) geografija c) klimatologija
b) geologija d) seizmologija
83. Koliko je Zemlja stara?
a) 2,6 milijardi godina
b) 3,6 milijardi godina
c) 4,6 milijardi godina
d) 5,6 milijardi godina
84. Kako nazivamo najdulja razdoblja Zemljine prošlosti?
a) doba b) epohe c) eoni
85. Na što se dijele eoni?
a) doba b) ere c) epohe
86. Kako se zove eon u kojem živimo?
a) arhaik c) hadij
b) fanerozoik d) proterozoik
87. Na koliko geoloških era se dijeli fanerozoik? a) 2 b) 3 c) 4
88. Što nije geološka era fanerozoika?
a) kenozoik c) paleozoik
b) mezozoik d) prekambrij
89. Koja je najstarija geološka era u fanerozoiku?
a) kenozoik b) mezozoik c) paleozoik
90. Najmlađa era fanerozoika je
a) kenozoik b) mezozoik c) paleozoik
91. Zajednički naziv eona koji su bili prije fanerozoika je ...
a) arhaik c) prekambrij
b) hadij d) proterozoik
92. U kojoj geološkoj eri nastaju stara gromadna gorja?
a) kenozoiku
b) mezozoiku
c) paleozoiku
93. Potkraj koje geološke ere započinje izdizanje mladih ulančanih planina?
a) kenozoika
b) mezozoika
c) paleozoika
94. Što NIJE obilježje mladog reljefa?
a) česti potresi
b) česti vulkani
c) snižena gorja blagih padina
95. Koja južноеuropska država ima najviše vulkana?
a) Grčka b) Italija c) Vatikan
96. Etna je na:
a) Korzici b) Sardiniji c) Siciliji
97. Vezuv prijeti:
a) Milanu b) Napulja c) Rimu
98. Vulkani su nastali na otočju...
a) Baleari b) Kanari c) Lipari
99. Koji rimski grad je bio zatrpan nakon erupcije Vezuva 79. godine?
a) Bizancij b) Cibalae c) Pompeji
100. Najstariji dijelovi Europe nastali su
a) u kenozoiku c) u mezozoiku
b) u fanerozoiku d) u prekambriju
101. Prastare stijene nazivamo:
a) oklop b) plato c) štit
102. Koji štit postoji u Europi?
a) Apeninski b) Baltički c) Krimski
103. Koja država je obuhvaćena štitom?
a) Finska b) Island c) Norveška
104. Koji poluotok je na Baltičkom štitu?
a) Apeninski c) Pirenejski
b) Balkanski d) Skandinavski

105. Poluotok na Baltičkom štitu je:
a) Fanta b) Kola c) Sprite
106. Pored Baltičkog štita u Europi postoji još jedan štit, a to je:
a) Bjeloruski c) Ruski
b) Moldavski d) Ukrajinski
107. Koju rudu povezujemo uz štitove?
a) naftu b) plin c) željeznu rudu
108. U kojoj državi je Kiruna poznata po bogatstvu kvalitetne željezne rude?
a) Finskoj b) Norveškoj c) Švedskoj
109. Kako se zove nalazište kvalitetne željezne rude u Ukrajini?
a) Čelični Rog c) Pravi Rog
b) Krivi Rog d) Željezni Rog
110. Što još pripada prastaraj Europi?
a) Alpe b) Kavkaz c) Ruska ploča
111. Ruska ploča uglavnom je ispod ...
a) Istočnoeuropske nizine
b) Panonske nizine
c) Zapadnosibirske nizine
112. Stara Europa je izdignuta u ... kenozoiku mezozoiku paleozoiku
113. Kako se zove **stara visoravan** u Španjolskoj?
a) Altiplano b) Meseta c) Tibet
114. Staro gorje Ardeni su u:
a) Belgiji b) Danskoj c) Finskoj
115. Kakva su prema starosti gromadna gorja Irske i Velike Britanije?
a) mlada b) prastara c) stara
116. Središnji masiv i Vogezi su stara gorja u ...
a) Francuskoj b) Rusiji c) UK
117. Iznad koje visine se uglavnom **NE UZDIŽU** stara gromadna gorja?
a) 500 m b) 1000 m c) 1500 m
118. Kojom rudom nisu bogata stara gromadna gorja?
a) naftom b) ugljenom
c) željeznom rudom
119. Čemu je pridonijelo bogatstvo ruda u starom gromadnom gorju?
a) iseljavanju iz gradova
b) depopulaciji
c) razvoju industrije
120. Na starom Skandinavskom gorju možemo planinariti u:
a) Norveškoj b) Litvi c) Poljskoj
121. Skandinavsko gorje ima:
a) blage padina
b) položene padina
c) strme padine
122. Skandinavsko gorje oblikovano je radom... a) ledenjaka c) vode
b) magme d) vjetra

123. Kako se zove staro gorje u kojem se nalazi najviši vrh Jugoist. Europe?
a) Alpe b) Rodopi c) Ural
124. Najviši vrh Rodopa je:
a) Elbrus b) Mont Blanc c) Musala
125. Koje **staro gorje** na istoku Europe dugo oko 2000 km dijeli 2 nizine Istočnoeuropsku i Zapadnosibirsku?
a) Karpati b) Kavkaz c) Ural
126. Mlade ulančane planine su na ...
a) istoku Europe c) sjeveru Europe
b) jugu Europe d) zapadu Europe
127. Kako su nastale mlade planine?
a) klizanjem tla
b) sudaranjem litosfernih ploča
c) udarima asteroida
128. Koja litosferna ploča se sudara s Euroazijskom na jugu Europe?
a) Afrička b) Arapska c) Kokos
129. Kako se naziva stvaranje mladih ulančanih planina na jugu Europe?
a) alpinsko nabiranje
b) hercinško nabiranje
c) kaledonsko nabiranje
130. Što nije nastalo alpskim nabiranjem potkraj mezozoika?
a) Alpe b) Dinaridi c) Rodopi
131. Što nije nastalo alpskim nabiranjem potkraj mezozoika?
a) Apenini b) Karpati c) Ural
132. Kakvog je postanka Stara planina?
a) mladog b) prastarog c) starog
133. Drugo ime Stare planine je ...
a) Balkan b) Olimp c) Velebit
134. Najviši vrh Alpa je:
a) Elbrus b) Mont Blanc c) Olimp
135. Od kojih stijena su većinom građene mlade europske planine?
a) dolomita i vapnenaca
b) gabra i granita
c) mramora i škriljavca
136. Na vapnenačkim stijenama mladih planina nastaje kakav reljef?
a) krški b) ledenjački c) obalni
137. Najveći dio površine Europe su...
a) gore b) nizine c) planine
138. Koja nizina nije mlada nizina?
a) Istočnoeuropska nizina
b) Padska nizina
c) Panonska nizina
d) Vlaška nizina
139. Najviši vrh Ujedinjenog Kraljevstva smješten je u Škotskoj, a to je ...
a) Ben Nevis c) Mont Blanc
b) Elbrus d) Musala

140. Staro gorje u Njemačkoj zove se Schwarzwald ili u prijevodu:
a) Bijela šuma c) Siva šuma
b) Crna šuma d) Žuta šuma

MORA I OBALE

141. Koji poluotok nije među najvećim poluotocima?
a) Apeninski c) Pirenejski
b) Peloponeski d) Skandinavski
142. Što je otok, a ne poluotok?
a) Jylland c) Korzika
b) Kola d) Krim
143. **Najveći europski otoci** su u:
a) Atlantskom oceanu
b) Baltičkom moru
c) Crnom moru
d) Sredozemnom moru
144. Površinom najveći otok Europe je:
a) Irska c) Sicilija
b) Island d) Velika Britanija
145. Tip obale kod kojeg se tjesnaci, obalne planine i otoci **pružaju usporedno** s crtom obale je ...
a) balkanski c) hrvatski
b) dalmatinski d) sredozemni
146. Tip obale kod gdje se zaljevi usijecaju **okomito** na obalu je...
a) danski tip c) norveški tip
b) finski tip d) švedski tip
147. Koje **obalno i morsko pročelje** u Europi NE POSTOJI?
a) istočno c) sjeverno
b) južno d) zapadno
148. Koja 2 mora ubrajamo u sjeverno morsko i obalno pročelje?
a) Bijelo i Barentsovo
b) Crno i Egejsko
c) Jadransko i Jonsko
149. Koje more je **zbog velike udaljenosti od ekvatora** zaleđeno više mjeseci?
a) Bijelo b) Crno c) Sredozemno
150. Ogranak koje tople morske struje ulazi čak u Barentsovo more?
a) Brazilse b) Golske c) Ojašio
151. Kako se zove najsjevernija luka Europe?
a) Lubeck b) Murmansk d) Narvik
152. Luka Murmansk je na poluotoku:
a) Jyllandu b) Koli c) Peloponezu
153. **Sjeverni morski put** sve više dobiva na važnosti zbog izraženog:
a) jačanja energetike
b) globalnog zatopljenja
c) guste naseljenosti
d) puhanja vjetrova

154. Za koju zemlju je vrlo važan sjeverni morski put?
a) Finsku c) Rusiju
b) Njemačku d) UK
155. Do kuda se određuje zapadno obalno i morsko pročelje?
a) Bospora
b) Dardanela
c) Gibraltarskih vrata
156. Koje more je smješteno između Skandinavskog poluotoka i Islanda?
a) Baltičko b) Norveško c) Sjeverno
157. Kojih bogatstava NEMA u Norveškom i Sjevernom moru?
a) nafte b) plina c) ribe d) zlata
158. Koji morski prolaz NE POVEZUJE Sjeverno i Baltičko more?
a) Kattegat c) Öresund
b) La Manche d) Skagerrak

159. Koji je drugi naziv za **La Manche**?
a) Estuarij b) Kanal c) Prolaz
160. La Manche je najprometniji morski prolaz na svijetu i od Europe odvaja:
a) Irsku b) Siciliju c) V. Britaniju
161. Koje je najprometnije more Europe s najvećim lukama?
a) Baltičko b) Jonsko c) Sjeverno
162. Najveće luke Europe građene su na
a) deltama c) fjordovima
b) estuarijima d) rijasima
163. Koja je **najveća luka** u Europi?
a) Amsterdam c) Marseille
b) Antwerpen d) Rotterdam
164. Koje **Sredozemlje** NE POSTOJI?
a) afričko c) azijsko
b) australsko d) europsko

165. Koje more je smješteno između Bospora i Dardanela?
a) Azovsko c) Jonsko
b) Egejsko d) Mramorno
166. Probleme Sredozemnog mora povećava njegova:
a) otvorenost c) zatvorenost
b) dubina d) prozirnost
167. Koje more nije dio Sredozemlja?
a) Azovsko b) Jonsko c) Tirensko
168. Koja morska vrata razdvajaju Jadransko i Jonsko more?
a) Bospor c) Gibraltarska vrata
b) Kattegat d) Otrantska vrata

169. Zaokruži točan dio tvrdnje.

- a) Sredozemno more je **toplo – hladno** što je povoljno za razvoj turizma.
- b) Izmjena vode između Atlantskog oceana i Sredozemnog mora je **brza – spora**.
- c) Sredozemno more **je – nije** ekološki ugroženo zbog turizma, prometa i industrije.
- d) Sredozemno more je povezano s Indijskim oceanom preko **Korintskog – Sueskog** kanala.
- e) Nazivi Sredozemlje i Sredozemno more **ne znače – znače** jedno te isto.

170. Imenuj 1 državu koja izlazi na ...

- a) Azovsko more
- b) Baltičko more
- c) Barentsovo more
- d) Mramorno more
- e) Tirensko more

171. Da – ne pitalice.

- a) Pruža li se južna europska obala od Gibraltarskih vrata do istoka Crnog mora?
- b) Je li Sredozemlje naziv samo za Sredozemno more?
- c) Bi li Sredozemno more presušilo da u njega ne ulazi voda iz Atlantskog oceana?
- d) Jesu li obale Sredozemnog mora rijetko naseljene i bez većih luka?
- e) Je li Sredozemlje glavno turističko područje Europe?
- f) Jesu li sve obale u Europi jednako visoke i strme?
- g) Je li nakon zadnjeg ledenog doba došlo do spuštanja morske razine?

- h) Mogu li obale biti stremi položene?
- i) Jesu li na Sredozemlju pretežno položene obale?
- j) Jesu li na Sredozemlju planine jako udaljene od mora?

172. Poveži obale s onim što se na njih odnosi.

- strme obale A – iz mora se dižu planine 1 – u zapadnoj Europi
- položene obale B – u zaleđu su nizine 2 – uglavnom na Sredozemlju

173. Dopuni rečenice o obalama uz Crno more. Ondje gdje i nizina izlaze na Crno more obale su posve drugačije nego drugdje u Sredozemlju. Rijeke donose mnogo, obale su niske i, a na njima su uobičajene i plićaci djelomično ili potpuno odvojeni od otvorenog mora.

174. Što je estuarij?

175. Od ponuđenih 5 dvije tvrdnje su točne. Zaokruži slova ispred točnih tvrdnji.

- a) Rijeke Dunav, Po, Rhona i Neretva imaju ušće s više kanala tj. deltu.
- b) U Sredozemnom moru morske mijene (plima i oseka) su uglavnom velike.
- c) U Sredozemnom moru morske struje su vrlo jake.
- d) Uz obale Zapadne Europe su izražene morske mijene (plima i oseka).
- e) Zapadna europska obala većinom je strma, a more uz nju je duboko.

176. Uz zastavu napiši državu i njezin glavni grad.

177. Prekriži dvije vrste ribe koje se ne love u Norveškom moru. *bakalar* *haringa* *som* *pastrva*

178. Zaokruži dva bogatstva koja se eksploatiraju (koriste) iz podmorja Sjevernog mora. *bakar nafta prirodni plin ugljen*
179. Zaokruži dva obilježja Sjevernog mora. *duboko ribolovno područje siromašno planktonom vrlo prometno*
180. Zaokruži dva morska prolaza koja nisu tjesnaci. *Kattegat Mali Belt Skagerrak Sund Veliki Belt*
181. Zaokruži dva obilježja Baltičkog mora. *ne ulazi topla morska struja pogodno za kupanje zaleđuje se zimi*
182. Prekriži dvije rijeke koje nemaju deltu nego imaju estuarij. *Dunav Laba Neretva Po Rhone Temza*
183. Poveži pojam i objašnjenje tako da ispred objašnjenja upišeš slovo. Jedno objašnjenje se neće moći povezati.

..... delta	A – blagotvorni utjecaji mora na kopno
..... estuarij	B – brojnost otoka, poluotoka, zaljeva, uvala i sl. na nekoj obali
..... geografski položaj	C – male plime i oseke, taloženje nanosa i nastanak riječnog ušća s više kanala
..... geografski smještaj	D – odnos nekog mjesta prema bližem ili daljem prostoru
..... martimnost	E – prostiranje unutar geografske mreže
	F – vrsta riječnog ušća u obliku lijevka pogodna za gradnju luka

184. Pored imena države upiši ime europske regije kojoj pripada.

a) Austrija -	d) Luksemburg -	g) Ruska Federacija
b) Grčka -	e) Nizozemska -	h) Ukrajina
c) Kosovo -	f) Norveška -	i) Švedska

185. **Pročitaj s razumijevanjem** tekst, uoči pogreške i prekriži ih znakom **X** a potom iznad te riječi upiši odgovarajuću ispravnu riječ.

Za današnje obale Europe važno je spuštanje morske razine nakon posljednjeg ledenog doba, koje je završilo prije 8000 godina. Zatopljenje je oslobodilo velike količine leda na kopnu pa se razina mora na Zemlji spustila za 120 metara. Dakle, sva su područja plića od toga u ledenom dobu bila kopno, a mnogi današnji otoci, poluotoci i zaljevi nastali su nakon ledenog doba.

186. **Točno – netočno.**

a) Sve zapadnoeuropske obale su niske i položene.	T N	i) Rijasi su nastali radom ledenjaka.	T N
b) Obale Norveške i zapadne Škotske primjer su niskih i položenih obala.	T N	j) Rijase možemo uočiti na francuskom	
c) Fjordovi su mali pješčani otoci u Sredozemnom moru.	T N	poluotoku Bretagni.	T N
d) Finska i Švedska su velike države koje uopće nemaju otoke.	T N	k) Rijase nalazimo u Španjolskoj.	T N
e) Rijasi su zaljevi.	T N	l) Najviše fjordova ima u Danskoj.	T N
f) I rijasi i fjordovi su vrste zaljeva samo su nastali na drugačiji način.	T N	m) Rijasi su nastali nakon ledenog doba	T N

187. **Prekriži netočan** dio tvrdnje.

- a) Rijsi su nastali zbog **podizanja – spuštanja** morske razine.
- b) Veliki broj rijasa možemo uočiti na **Pirenejskom – Skandinavskom** poluotoku.
- c) Nastanak fjordova je povezan s **ledenjacima – vulkanima**.
- d) Ledenjaci su najjače oblikovali reljef Skandinavskog poluotoka **poslije – tijekom** ledenog doba.
- e) Kornatsko otočje je primjer za **dalmatinski – sredozemni** tip obale.
- f) Norveško more se **ne zaleđuje – zaleđuje**.
- g) Podmorje Norveškog mora je **bogato – siromašno** naftom i prirodnim plinom.
- h) Najprometnija europska luka je **Hamburg – Rotterdam**.
- i) Sjeverni morski put u hladnom dijelu godine plovnom održavaju brodovi **ledolomci – tankeri**.
- j) Barentsovo i Bijelo more pripadaju **Atlantskom - Arktičkom** oceanu.
- k) Bijelo more je zaleđeno **jedan mjesec – pola godine**.
- l) Zbog oblika kontinenta europske rijeke su **duže – kraće** nego na drugim kontinentima.
- lj) Europska riječna mreža je **gusta – rijetka** i iznimno razvijena.
- m) Najdulje rijeke Europe su u **Istočnoj – Zapadnoj** i u Srednjoj Europi.
- n) Vodostaj rijeka ovisi padalinama i **kretanju ledenjaka – otapanju snijega**.
- o) Veće srednjoeuropske rijeke imaju **kišno snježni – snježno kišni** režim.

188. Upiši pojam.

- a) Ušće s više kanala
- b) Ušće u obliku lijevka
- c) Podjela prostora na više regija
- d) Utjecaj kopna na klimatska obilježja.
- e) Utjecaj mora na klimatska obilježja.
- f) Dio nekog većeg prostora izdvojen na osnovi sličnih obilježja je
- g) Geološka era u kojoj mi živimo je
- h) Geološka era u kojoj su živjeli dinosauri

189. Svaki meridijan na ovom prikazu predstavlja 15° geografske dužine, a svaka usporednica 15° geografske širine. Crvenom oboji početni meridijan, žutom oboji 30. meridijan istočno, a zelenom 45. meridijan zapadno. Na Sjeverni pol upiši slovo **S**.

190. Vodoravnim crtama označi otok Grenland, uspravnim otok Veliku Britaniju, a kosim crtama otok Island. Irsko oboji zelenom.

191. Pirenejski poluotok oboji žutom, Skandinavski poluotok oboji narančastom, a u Malu Aziju upiši Mala Azija. Zaokruži Sardiniju.

192. Sredozemno more s pripadajućim morima (Ligursko, Tirensko, Jadransko, Jonsko, Egejsko, Crno i Azovsko) oboji tamnoplavom.

193. Baltičko, Sjeverno, Norveško, Bijelo, Barentsovo Keltsko i Irsko oboji svjetloplavom bojom. U Kaspijsko jezero upiši KASPIJSKO.

194. Smeđom upiši na odgovarajućim mjestima imena starog gorja Urala i mladog lanca Kavkaza.

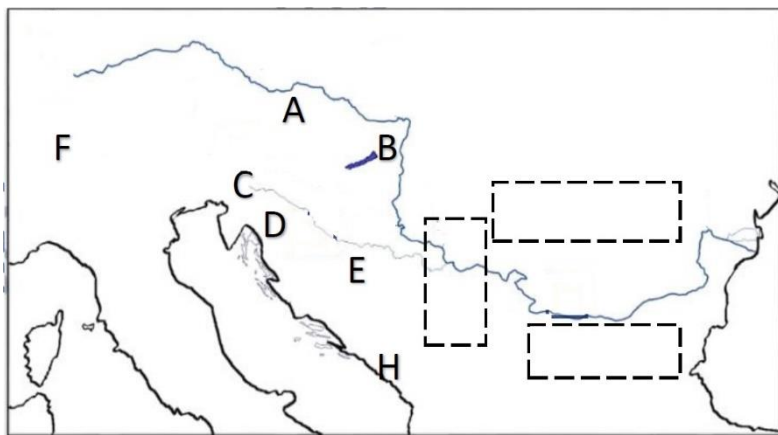
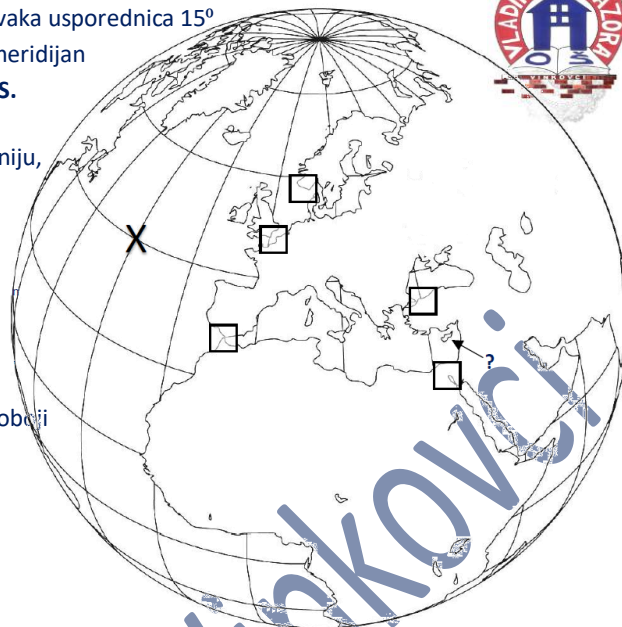
195. Ekvator (polutnik) podebljaj crveno. Početni meridijan ljubičastom.

196. Isprekidanim crtama na odgovarajućim mjestima označi sjevernu polarnicu i sjevernu obratnicu.

197. Odredi geografske koordinate (smještaj) za mjesto označenom znakom X. i

198. U odgovarajući kvadrat upiši slovo. A – Sueski kanal B – Skagerrak C – La Manche D – Bospor E – Gibraltarska vrata

199. Koji otok je označen strjelicom i upitnikom?

200. Plavom oboji Tirensko i Crno more te Ligurski zaljev.

201. Žutom oboji otok Korziku.

202. Plavom podebljaj tok Dunava od izvora prema ušću.
Na mjestu delte Dunava upiši grčko slovo Δ

203. Apeninski poluotok označi vodoravnim (horizontalnim) crtama, a vidljivi dio Sardinije uspravnim.

204. U pravokutnike upiši imena država: Bugarska, Rumunjska i Srbija.

205. Kojim slovom je na zemljovidu označena Njemačka
Hrvatska Švicarska Austrija

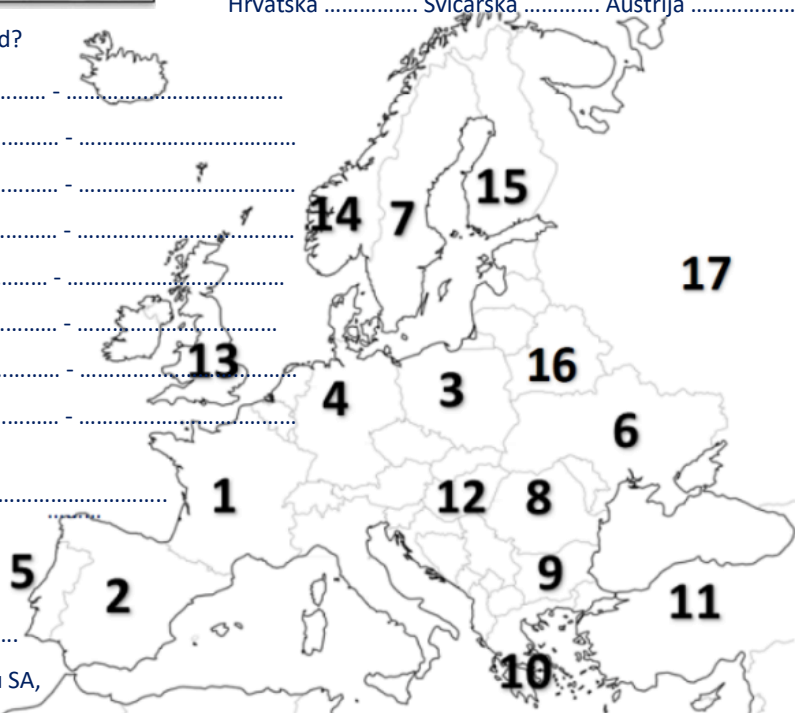
206. Koja država je označena brojem i koji je njezin glavni grad?

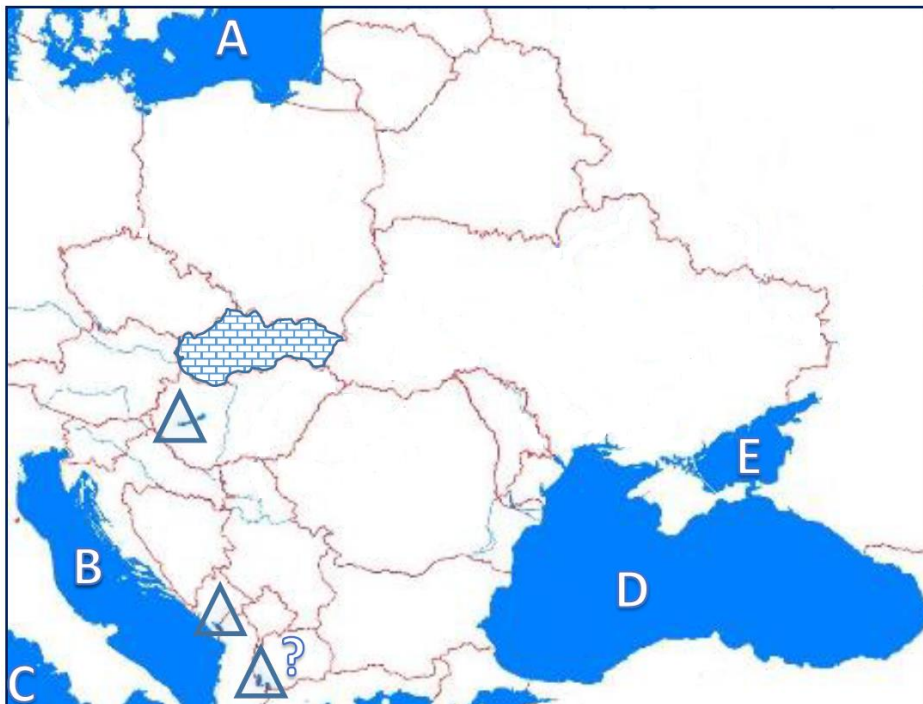
1 -	9 -
2 -	10 -
3 -	11 -
4 -	12 -
5 -	13 -
6 -	14 -
7 -	15 -
8 -	16 -

207. Koji ocean je između europskog kopna i Sjevernog pola?

208. Država kojoj pripada otočje Svalbard označena je brojem, država kojoj pripada Zemlja Franje Josipa brojem, a država kojoj pripada Gibraltar

209. Zaokruži otočje Baleari. Uz Korziku napiši KO, uz Sardiniju SA, uz Siciliju SI. Na kojem grčkom poluotoku je broj 10?

210. Koje more je označeno slovom:

- A -
 B -
 C -
 D -
 E -

211. Poljsku oboji žutom bojom.

212. Njemačku označi horizontalnim crtama.

213. Dansku oboji zelenom bojom.

214. Ukrajinu oboji narančastom.

215. Na poluotok Krim upiši slovo K.

216. Europski dio Turske oboji svjetlozelenom, a azijski dio tamnozelenom. BiH oboji crvenom, a Crnu Goru smeđom.

217. Koja država je označena upitnikom?

218. Koja država je označena ispunom u obliku

cigala? U Bjelorusiju upiši BJELORUSIJA, u Rumunjsku RUMUNJSKA, u Litvu LITVA, u Moldaviju MOLDAVIJA.

219. Apeninski poluotok oboji ljubičastom bojom. U Češku upiši Češka, a u Austriju Austrija. Crvenom podebljaj granice Republike Hrvatske.

220. Rusku platformu (ploču) oboji ljubičastom.

221. U trokut na Baltičkom štitu upiši B, a u Ukrajinskom štitu U.

222. Na odgovarajućem mjestu upiši imena gorja i planinskih lanaca Alpe, Apenini, Balkan, Dinaridi, Karpati, Pirineji, Rodopi, Skandinavsko gorje i Ural.

223. Pored oznake za vulkan Etnu napiši E, a pored oznake za vulkan Vezuv V.

224. Koja nizina je označena slovom...

- A -
 B -
 C -
 D -
 E -

225. Koji otok je označen brojem: 1 -

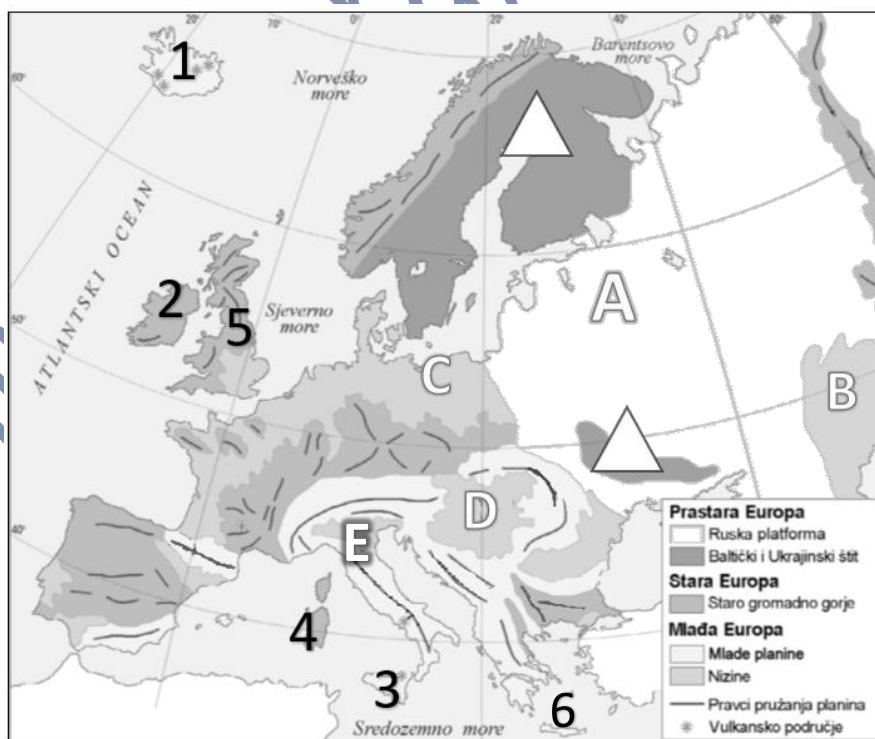
2 -

3 -

4 -

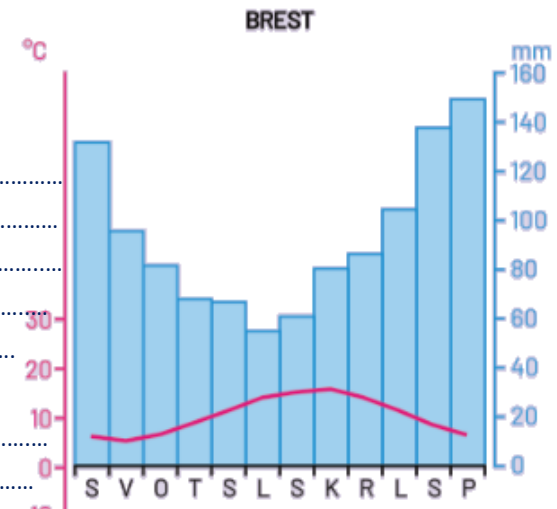
5 -

6 -

© Can Stock Photo - csp32758460

226. Klimom masline nazivamo klimu, a umjereno toplu vlažnu klimu s toplim ljetom nazivamo klimom

227. Što je porječje?
228. Što je slijev?
229. Zaokruži točan dio tvrdnje.
- a) Riječna mreža Europe je **gusta** - rijetka.
 - b) Najdulje rijeke Europe nalaze se u **Zapadnoj** - Istočnoj Europi.
 - c) Srednjoeuropske rijeke koje izvire u planinskim područjima imaju **snježno-kišni** - kišni režim.
 - d) Sjeverno i Crno more povezani su kanalom **Volga-Don** - Majna-Dunav.
 - e) Rijeka Pečora pripada **crnomorskom** - arktičkom slijevu.
 - f) Rijeka Loire pripada slijevu **Baltičkog mora** - Atlantskog oceana.
 - g) Slijevu Sredozemnog mora pripada rijeka **Dnjepar** - Rhone.
230. Navedi tri vrste prirodnih jezera?,,
231. Rijeka Volga je najveća europska rijeka po, površini i
232. Prekriži netočan dio tvrdnje.
- a) Udaljenost od ekvatora je klimatski **modifikator** - element.
 - b) Raspodjela kopna i mora je klimatski **modifikator** - element.
 - c) Temperatura je klimatski **modifikator** - element.
 - d) Nadmorska visina i reljef su klimatski **modifikatori** - elementi.
 - e) Naoblaka je klimatski **modifikator** - element.
 - f) Udaljenost od mora je klimatski **modifikator** - element.
233. Upiši ime države.
- a) kojoj pripada sjevernoamerički otok Grenland
 - b) koja je uz Luksemburg najmanja u Zapadnoj Europi
 - c) u kojoj izvire druga po dužini rijeka Europe
 - d) kroz koju teče najdulja rijeka Europe
 - e) je stara visoravan Meseta
 - f) u kojoj su jezera Vannern Vattern
234. Poveži pojam i objašnjenje tako da ispred objašnjenja upišeš slovo. Jedno objašnjenje se neće moći povezati.
sredozemna klima	A) tajga
vlažna snježno-šumska klima	B) biljna zajednica mahovina i lišajeva
klima tundre	C) niske trave
umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom	D) visoke trave
stepska klima	E) bukva
	F) makija
242. Promotri klimatski dijagram i odgovori na pitanja.
- a) U kojem **mjesecu** padne najmanja količina padalina?
 - b) U kojem **mjesecu** padne najveća količina padalina?
 - c) U kojem **godišnjem dobu** padne najmanja količina padalina?
 - d) U kojem **godišnjem dobu** padne najveća količina padalina?
 - e) Najniža prosječna temperatura zabilježena je u mjesecu i iznosi
 - f) Kojem tipu klime pripada prikazani dijagram?
-

Mjesec	Temperatura (°C)	Padalina (mm)
S	~5	~140
V	~5	~100
O	~8	~80
T	~10	~70
S	~12	~60
L	~14	~50
S	~15	~60
K	~16	~80
R	~15	~90
L	~12	~110
S	~8	~140
P	~5	~150
243. Što je geološki eon i u kojem eonu mi živimo?
244. U kojoj geološkoj eri mi živimo i prije koliko vremena je započela?
245. U kojoj velikoj europskoj nizini su smješteni Vinkovci?
246. Pored rijeke upiši slijev kojem pripada. Volga, Dunav, Dnjepar.....
Rajna, Don, Pečora, Temza
247. Kaspijsko jezero je najveće površinom na svijetu i smatra ga se euroazijskim. Koja su 2 iduća po površini? i
248. Što je *makija*?
249. Što je *tajga*?
250. Što je *tundra*?
251. Što je *stepa*?
252. Koja je najprometnija rijeka Europe i koja je najprometnija riječna luka Europe?